

Υπόθεση C-467/08

Padawan SL

κατά

Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE)

(αίτηση του Audiencia Provincial de Barcelona

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Προσέγγιση των νομοθεσιών – Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα – Οδηγία 2001/29/EK – Δικαίωμα αναπαραγωγής – Εξαιρέσεις και περιορισμοί – Εξαίρεση της αντιγραφής για ιδιωτική χρήση – Έννοια του όρου “δίκαιη αποζημίωση” – Ενιαία ερμηνεία – Εφαρμογή από τα κράτη μέλη – Κριτήρια – Όρια – Τέλος ιδιωτικής αντιγραφής που επιβάλλεται στον εξοπλισμό, στις συσκευές και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής»

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Προσέγγιση των νομοθεσιών – Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα – Οδηγία 2001/29 – Εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας – Δικαίωμα αναπαραγωγής*

(Οδηγία 2001/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2, στοιχείο β')

2. *Προσέγγιση των νομοθεσιών – Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα – Οδηγία 2001/29 – Εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας – Δικαίωμα αναπαραγωγής*

(Οδηγία 2001/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 35η και 38η αιτιολογική σκέψη και άρθρο 5 § 2, στοιχείο β')

3. *Προσέγγιση των νομοθεσιών – Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα – Οδηγία 2001/29 – Εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας – Δικαίωμα αναπαραγωγής*

(Οδηγία 2001/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 5 § 2, στοιχείο β')

1. Η δίκαιη αποζημίωση κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, είναι αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ενιαίο σε όλα τα κράτη μέλη που έχουν εισαγάγει εξαίρεση ιδιωτικής αντιγραφής, ανεξαρτήτως της ευχέρειας που τους παρέχεται να καθορίζουν, εντός των ορίων που επιβάλλονται από το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως από την ως άνω οδηγία, τη μορφή, τις λεπτομέρειες χρηματοδότησεως και εισπράξεως και το ύψος της ως άνω δίκαιης αποζημιώσεως.

(βλ. σκέψη 37, διατακτ. 1)

2. Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, έχει την έννοια ότι η δέουσα ισορροπία που πρέπει να εξασφαλισθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων σημαίνει ότι η δίκαιη αποζημίωση υπολογίζεται υποχρεωτικά επί τη βάση του κριτηρίου της ζημίας που προξενείται στους δημιουργούς των προστατευόμενων έργων εξαιτίας της εισαγωγής της εξαίρεσεως της ιδιωτικής αντιγραφής. Είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις της ως άνω δέουσας ισορροπίας το να προβλεφθεί ότι τα πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε διάθεση εξοπλισμού, συσκευών καθώς και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής και τα οποία κατά συνέπεια διαθέτουν από νομικής ή πραγματικής απόψεως τον ως άνω εξοπλισμό σε ιδιώτες χρήστες ή παρέχουν σε αυτούς

υπηρεσία αναπαραγωγής είναι υπόχρεοι για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημίωσης, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν τη δυνατότητα να μετακυλίσουν την πραγματική επιβάρυνση από την ως άνω χρηματοδότηση στους ιδιώτες χρήστες.

Συναφώς, λαμβανομένων υπόψη των πρακτικών δυσχερειών προκειμένου να εντοπισθούν οι ιδιώτες χρήστες και να υποχρεωθούν να αποζημιώσουν τους δικαιούχους για τη ζημία που τους προκαλούν, και δεδομένου ότι η ζημία που μπορεί να απορρεύσει από κάθε ιδιωτική χρήση, θεωρούμενη χωριστά, είναι ενδεχομένως ασήμαντη και δεν γεννά έτσι υποχρέωση πληρωμής, όπως αναφέρεται στην τελευταία περίοδο της τριακοστής πέμπτης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας 2001/29, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημίωσης τέλος ιδιωτικής αντιγραφής το οποίο δεν βαρύνει τους εν λόγω ιδιώτες, αλλά εκείνους οι οποίοι προβαίνουν σε διάθεση εξοπλισμού, συσκευών και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής.

(βλ. σκέψεις 46, 50, διατακτ. 2)

3. Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, έχει την έννοια ότι είναι απαραίτητος ο σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του τέλους που προορίζεται να χρηματοδοτήσει τη δίκαιη αποζημίωση στον εξοπλισμό, στις συσκευές καθώς και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής και της τεκμαιρόμενης χρήσεως τούτων για ιδιωτική αναπαραγωγή. Συνεπώς, δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία 2001/29 η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, ιδίως σε εξοπλισμό, συσκευές καθώς και υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής που δεν διατίθενται σε ιδιώτες χρήστες και προδήλως προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.

Αντιστρόφως, αφ' ης στιγμής ο επίμαχος εξοπλισμός διατέθηκε στα φυσικά πρόσωπα για ιδιωτικούς σκοπούς, δεν χρειάζεται να αποδειχθεί ότι τα πρόσωπα αυτά όντως παρήγαγαν με αυτόν ιδιωτικά αντίγραφα και προξένησαν έτσι όντως ζημία στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου. Πράγματι, καλώς τεκμαίρεται ότι τα ως άνω φυσικά πρόσωπα επωφελούνται πλήρως από τη θέση του εξοπλισμού στη διάθεσή τους, λογίζεται δηλαδή ότι κάνουν χρήση όλων των σχετικών με τον εν λόγω εξοπλισμό λειτουργιών, περιλαμβανομένης της λειτουργίας της αναπαραγωγής.

(βλ. σκέψεις 54-55, 59, διατακτ. 3)

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 21ης Οκτωβρίου 2010 (*)

«Προσέγγιση των νομοθεσιών – Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα – Οδηγία 2001/29/EK – Δικαίωμα αναπαραγωγής – Εξαιρέσεις και περιορισμοί – Εξαίρεση της αντιγραφής για ιδιωτική χρήση – Έννοια του όρου “δίκαιη αποζημίωση” – Ενιαία ερμηνεία – Εφαρμογή από τα κράτη μέλη – Κριτήρια – Όρια – Τέλος ιδιωτικής αντιγραφής που επιβάλλεται στον εξοπλισμό, στις συσκευές και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής»

Στην υπόθεση C-467/08,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Audiencia Provincial de Barcelona (Ισπανία) με απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2008, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Οκτωβρίου 2008, στο πλαίσιο της δίκης

Padawan SL

κατά

Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE),

παρισταμένων των:

Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA),

**Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes – Sociedad de Gestión de España (AIE),
Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI),
Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO),**

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász και J. Malenovský (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 4ης Μαρτίου 2010,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Padawan SL, εκπροσωπούμενη από τον J. Jover Padró, την E. Blanco Aymerich και τον A. González García, abogados,
- η Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), εκπροσωπούμενη από τους P. Hernández Arroyo, J. Segovia Murúa, R. Allendesalazar Corchó και R. Vallina Hoset, abogados,
- η Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), εκπροσωπούμενη από τον J. A. Suárez Lozano και τη M. Benzal Medina, abogados,
- η Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes – Sociedad de Gestión de España (AIE), εκπροσωπούμενη από τον C. López Sánchez, abogado,
- η Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI), εκπροσωπούμενη από τον R. Ros Fernández, procurador, επικουρούμενο από τον F. Márquez Martín, abogado,
- το Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), εκπροσωπούμενο από τη M. Malmierca Lorenzo και τον J. Díaz de Olarte, abogados,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. López-Medel Bascones και τη N. Díaz Abad,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Lumma και τη S. Unzeitig,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Ε.-Μ. Μαμούνα και Β. Καρρά,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την B. Beaupère-Manokha,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και N. Gonçalves,
- η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Guimaraes-Purokoski,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την H. Walker,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τη L. Lozano Palacios και τον H. Krämer,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 11ης Μαΐου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του όρου «δίκαιη αποζημίωση» του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του

δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10), η οποία καταβάλλεται στους κατόχους δικαιωμάτων του δημιουργού λόγω της «εξαιρέσεως της ιδιωτικής αντιγραφής».

2 Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Padawan SL (στο εξής: Padawan) και της Sociedad General de Autores y Editores de España (στο εξής: SGAE), με αντικείμενο το οφειλόμενο από την Padawan «τέλος ιδιωτικής αντιγραφής» για τα CD-R, CD-RW, DVD-R και τις συσκευές MP3 που εμπορεύεται.

Το νομικό πλαίσιο

Η οδηγία 2001/29

3 Η ένατη, η δέκατη, η τριακοστή πρώτη, η τριακοστή δεύτερη, η τριακοστή πέμπτη, η τριακοστή όγδοη και η τριακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2001/29 έχουν ως εξής:

«(9) Κάθε εναρμόνιση του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να βασίζεται σε υψηλό επίπεδο προστασίας, διότι τα εν λόγω δικαιώματα είναι ουσιώδη για την πνευματική δημιουργία. Η προστασία τους συμβάλλει στη διατήρηση και ανάπτυξη της δημιουργικότητας προς όφελος των δημιουργών, των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών, των καταναλωτών, του πολιτισμού, της βιομηχανίας και του κοινού. Γενικότερα ως εκ τούτου, η πνευματική ιδιοκτησία έχει αναγνωρισθεί ως αναπόσπαστο μέρος της ιδιοκτησίας.

(10) Για να συνεχίσουν τη δημιουργική και καλλιτεχνική τους εργασία, οι δημιουργοί ή οι ερμηνευτές και εκτελεστές καλλιτέχνες πρέπει να λαμβάνουν δίκαιη αμοιβή για τη χρήση των έργων τους, όπως και οι παραγωγοί για να μπορούν να χρηματοδοτούν αυτές τις δημιουργίες. [...]

[...]

(31) Πρέπει να διατηρηθεί μια ισορροπία περί τα δικαιώματα και τα συμφέροντα μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δικαιούχων, καθώς και μεταξύ αυτών και των χρηστών προστατευομένων αντικειμένων. [...]

(32) Η παρούσα οδηγία περιέχει εξαντλητικό κατάλογο εξαιρέσεων και περιορισμών από το δικαίωμα αναπαραγωγής και το δικαίωμα παρουσίασης στο κοινό. Ορισμένες εξαιρέσεις ή περιορισμοί ισχύουν μόνο για το δικαίωμα αναπαραγωγής, κατά περίπτωση. Ο κατάλογος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις διαφορετικές νομικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποσκοπώντας ταυτόχρονα στην διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να επιτύχουν εναρμονισμένη εφαρμογή των εν λόγω εξαιρέσεων και περιορισμών, κάτι που θα επανεξεταστεί κατά την αξιολόγηση των εκτελεστικών μέτρων στο μέλλον.

[...]

(35) Σε ορισμένες περιπτώσεις εξαιρέσεων ή περιορισμών, οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν δίκαιη και επαρκή αποζημίωση για τη χρήση των προστατευόμενων έργων ή λοιπών προστατευομένων αντικειμένων τους. Κατά τον καθορισμό της μορφής, των λεπτομερειών καταβολής και του ενδεχόμενου ύψους αυτής της δίκαιης αποζημίωσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες κάθε περίπτωσης. Για την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών, πολύτιμο κριτήριο αποτελεί η πιθανή ζημία των δικαιούχων από τη συγκεκριμένη πράξη. Όταν στους δικαιούχους έχει ήδη καταβληθεί αμοιβή σε κάποια άλλη μορφή, λ.χ. ως τμήμα των τελών εκδόσεως αδείας, πιθανόν να μην οφείλεται ειδική ή χωριστή πληρωμή. Για τον καθορισμό του ύψους της δίκαιης αποζημίωσης θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο βαθμός χρήσης των μέτρων τεχνολογικής προστασίας που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Σε ορισμένες περιπτώσεις όπου η ζημία του δικαιούχου θα ήταν ασήμαντη, πιθανόν να μην προκύπτει υποχρέωση πληρωμής.

[...]

(38) Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν εξαίρεση ή περιορισμό από το

δικαίωμα αναπαραγωγής, ενδεχομένως με δίκαιη αποζημίωση. Για ορισμένα είδη αναπαραγωγής ακουστικού, οπτικού και οπτικοακουστικού υλικού για ιδιωτική χρήση η εξαίρεση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την καθιέρωση ή τη διατήρηση συστημάτων αμοιβής για την αποζημίωση των δικαιούχων. [...]

(39) Κατά την εφαρμογή της εξαίρεσης ή περιορισμού για την ιδιωτική αντιγραφή, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις, ιδίως όσον αφορά την ψηφιακή ιδιωτική αντιγραφή και τα συστήματα αμοιβής, εφόσον υπάρχουν αποτελεσματικά τεχνολογικά μέτρα προστασίας. Οι εν λόγω εξαιρέσεις ή περιορισμοί δεν θα πρέπει να εμποδίζουν ούτε τη χρήση τεχνολογικών μέτρων ούτε την εφαρμογή τους εναντίον της καταστρατήγησης.»

4 Το άρθρο 2 της οδηγίας 2001/29 έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη παρέχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει:

- α) στους δημιουργούς, όσον αφορά τα έργα τους,
- β) στους καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές, όσον αφορά την εγγραφή σε υλικό φορέα των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους,
- γ) στους παραγωγούς φωνογραφημάτων, όσον αφορά τα φωνογραφήματά τους,
- δ) στους παραγωγούς της πρώτης υλικής ενσωμάτωσης ταινιών σε φορέα, όσον αφορά το πρωτότυπο και τα αντίγραφα των ταινιών τους,
- ε) στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, όσον αφορά την υλική ενσωμάτωση των εκπομπών τους, που μεταδίδονται ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης.»

5 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2001/29, που έχει τον τίτλο «Εξαιρέσεις και περιορισμοί», προβλέπει στην παράγραφο 2, στοιχείο β' :

«Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς από το δικαίωμα αναπαραγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 2 στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[...]

- β) αναπαραγωγές σε οποιοδήποτε μέσο που πραγματοποιούνται από φυσικό πρόσωπο για ιδιωτική χρήση και για μη άμεσους ή έμμεσους εμπορικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση που συνεκτιμά την εφαρμογή ή όχι των τεχνολογικών μέτρων του άρθρου 6 στο συγκεκριμένο έργο ή άλλο υλικό».

6 Το άρθρο 5, παράγραφος 5, της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Οι εξαιρέσεις και οι περιορισμοί που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4, εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις οι οποίες δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευμένου αντικειμένου και δεν θίγουν αδικαιολογήτως τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου.»

7 Το άρθρο 6 της ως άνω οδηγίας, που έχει τον τίτλο «Υποχρεώσεις για τα τεχνολογικά μέτρα», προβλέπει στις παραγράφους 3 και 4:

«3. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως “τεχνολογικά μέτρα” νοείται κάθε τεχνολογία, μηχανισμός ή συστατικό στοιχείο που, με τον συνήθη τρόπο λειτουργίας του, αποσκοπεί στο να εμποδίσει ή να περιορίσει πράξεις, σε σχέση με έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, μη επιτραπεύσιμες από τον δικαιούχο οποιουδήποτε δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος, όπως ορίζεται από το νόμο ή το δικαίωμα ειδικής φύσεως που προβλέπεται στο κεφάλαιο III της οδηγίας 96/9/EK. Τα τεχνολογικά μέτρα θεωρούνται “αποτελεσματικά” όταν η χρήση του

προστατευόμενου έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου ελέγχεται από τους δικαιούχους μέσω της εφαρμογής διαδικασίας ελέγχου της πρόσβασης ή προστασίας, όπως κρυπτογράφησης, διατάραξης της μετάδοσης ή άλλης μετατροπής του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, ή προστατευτικού μηχανισμού ελέγχου της αντιγραφής, ο οποίος επιτυγχάνει το στόχο της προστασίας.

4. Παρά την έννομη προστασία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εάν οι δικαιούχοι δεν λάβουν εκούσια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών μεταξύ δικαιούχων και τρίτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι θα παρέχουν στον επωφελούμενο εξαίρεσης ή περιορισμού προβλεπομένων από το εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχεία α', γ', δ' και ε', και παράγραφος 3, στοιχεία α', β' ή ε' τα μέσα προκειμένου να επωφεληθεί από την εν λόγω εξαίρεση ή περιορισμό στον αναγκαίο βαθμό, και εφόσον έχει εκ του νόμου πρόσβαση στο προστατευόμενο έργο ή αντικείμενο.

Ένα κράτος μέλος δύναται επίσης να λαμβάνει τέτοια μέτρα και έναντι επωφελούμενου εξαίρεσης ή περιορισμού προβλεπομένων σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', εκτός εάν η αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση έχει ήδη καταστεί δυνατή από τους δικαιούχους στο βαθμό που απαιτείται για να επωφεληθεί από την εξαίρεση ή περιορισμό και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', και άρθρο 5, παράγραφος 5, χωρίς όμως ο δικαιούχος να εμποδίζεται στη λήψη καταλλήλων μέτρων για τον αριθμό των αναπαραγωγών, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές.

[...]»

Η εθνική νομοθεσία

8 Η σχετική νομοθεσία περιλαμβάνεται στο βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 1/1996, της 12ης Απριλίου 1996, περί εγκρίσεως του κωδικοποιημένου κειμένου του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας (στο εξής: TRLPI). Το ως άνω βασιλικό νομοθετικό διάταγμα τροποποιήθηκε, στο πλαίσιο της μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη της οδηγίας 2001/29, με τον νόμο 23/2006, της 7ης Ιουλίου 2006, για την τροποποίηση του κωδικοποιημένου κειμένου του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας που εγκρίθηκε με το βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 1/1996 (BOE αριθ. 162, της 8ης Ιουλίου 2006, σ. 25561).

9 Το άρθρο 17 του TRLPI, που φέρει τον τίτλο «Αποκλειστικό δικαίωμα εκμεταλλεύσεως και κανόνες εφαρμογής», έχει ως εξής:

«Ο δημιουργός ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως του έργου του υπό οποιανδήποτε μορφή, και ιδίως τα δικαιώματα αναπαραγωγής [...], πράξεις [αναπαραγωγής] που μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο με την άδειά του, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.»

10 Το άρθρο 18 του TRLPI, υπό τον τίτλο «Αναπαραγωγή», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Ως αναπαραγωγή νοείται η άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη, υλική ενσωμάτωση, με οποιοδήποτε μέσο και υπό οποιαδήποτε μορφή, ολόκληρου του έργου ή μέρους αυτού, για την παρουσίασή του ή την παραγωγή αντιγράφων.»

11 Το άρθρο 31, παράγραφος 2, του TRLPI έχει ως εξής:

«Δεν απαιτείται άδεια του δημιουργού για την αναπαραγωγή, επί οποιουδήποτε υποθέματος, έργων που έχουν ήδη κυκλοφορήσει, εφόσον στην αναπαραγωγή αυτή προβαίνει για ιδιωτική του χρήση φυσικό πρόσωπο το οποίο απέκτησε νομίμως πρόσβαση στα έργα που αναπαράγει και εφόσον δεν γίνεται συλλογική ή κερδοσκοπική χρήση του αντιγράφου, με την επιφύλαξη της κατά το άρθρο 25 δίκαιης αποζημιώσεως [...].»

12 Το άρθρο 25 του TRLPI, που έχει τον τίτλο «Δίκαιη αποζημίωση για ιδιωτική αντιγραφή», ορίζει στις παραγράφους 1, 2 και 4:

«1. Για την αναπαραγωγή που γίνεται αποκλειστικά για ιδιωτική χρήση, με τεχνικά και μη

τυπογραφικά μηχανήματα ή μέσα, έργων που κυκλοφορούν με τη μορφή βιβλίων ή δημοσιευμάτων που, για τους σκοπούς αυτούς, εξομοιώνονται νομοθετικώς προς τα βιβλία, καθώς και φωνογραφήματων, μαγνητοσκοπήσεων ή άλλων ακουστικών, οπτικών ή οπτικοακουστικών μέσων, καταβάλλεται δίκαιη και ενιαία αποζημίωση για καθέναν από τους τρεις προαναφερθέντες τρόπους αναπαραγωγής, στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 4, στοιχείο b, προς αντιστάθμιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που δεν εισπράττονται για την εν λόγω αναπαραγωγή. [...]

2. Η αποζημίωση αυτή καθορίζεται για κάθε τρόπο αναπαραγωγής ανάλογα με τον εξοπλισμό, τις συσκευές και τους υλικούς φορείς που είναι κατάλληλοι για την εν λόγω αναπαραγωγή, είτε αυτοί έχουν κατασκευασθεί στην Ισπανία είτε έχουν αγοραστεί εκτός αυτής με σκοπό την εμπορική διάθεση ή τη χρήση τους στην Ισπανία.

[...]

4. Όσον αφορά τη νομική υποχρέωση της παραγράφου 1, νοούνται ως:

a) Οφειλέτες: οι κατασκευαστές που είναι εγκατεστημένοι στην Ισπανία, όταν αναπτύσσουν δραστηριότητα ως εμπορικοί διανομείς, καθώς και τα πρόσωπα που αγοράζουν εκτός Ισπανίας εξοπλισμό, συσκευές και υλικούς φορείς που προβλέπονται στην παράγραφο 2, με σκοπό την εμπορική διάθεση ή τη χρήση τους στην Ισπανία.

Οι διανομείς, έμποροι χονδρικής και λιανικής πώλησεως, που αγοράζουν εν συνεχεία τον εν λόγω εξοπλισμό, τις συσκευές και τους υλικούς φορείς, ευθύνονται για την καταβολή της αποζημιώσεως αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τους οφειλέτες που τους τα προμήθευσαν, εκτός αν αποδείξουν ότι όντως τους κατέβαλαν την αποζημίωση και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 14, 15 και 20.

b) Πιστωτές: οι δημιουργοί των έργων των οποίων γίνεται δημόσια εκμετάλλευση με οποιανδήποτε από τις μορφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, από κοινού, αναλόγως της περιπτώσεως και του τρόπου αναπαραγωγής, με τους εκδότες, τους παραγωγούς φωνογραφήματων και μαγνητοσκοπήσεων και με τους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες των οποίων οι εκτελέσεις έχουν εγγραφεί στα ως άνω φωνογραφήματα και μαγνητοσκοπήσεις.»

13 Το άρθρο 25, παράγραφος 6, του TRLPI καθορίζει τη διαδικασία εγκρίσεως του ύψους της καταβλητέας από τον κάθε οφειλέτη αποζημιώσεως για τον εξοπλισμό, τις συσκευές και τους υλικούς φορείς ψηφιακής αναπαραγωγής, διαδικασία στην οποία εμπλέκονται το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου, οι οργανισμοί διαχειρίσεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οι κλαδικές ενώσεις που αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα των οφειλετών, η ισπανική ένωση καταναλωτών και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

14 Η ως άνω παράγραφος 6 ορίζει ότι «τα μέρη της διαδικασίας διαπραγματεύσεως και, εν πάση περιπτώσει, το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, για την έκδοση της διυπουργικής αποφάσεως που προβλέπεται στην προηγούμενη διάταξη, ιδίως τα ακόλουθα:

a) τη ζημία που όντως προξενείται στους δικαιούχους από τις αναπαραγωγές της παραγράφου 1· αν η ζημία την οποία υπέστη ο δικαιούχος είναι ασήμαντη, δεν γεννάται υποχρέωση αποζημιώσεως·

b) τον βαθμό στον οποίο γίνεται χρήση του εξοπλισμού, των συσκευών ή των υλικών φορέων για την πραγματοποίηση των αναπαραγωγών της παραγράφου 1·

c) την αποθηκευτική ικανότητα του ως άνω εξοπλισμού, των συσκευών και των υλικών φορέων·

d) την ποιότητα των αναπαραγωγών·

e) τη διαθεσιμότητα, τον βαθμό εφαρμογής και την αποτελεσματικότητα των τεχνολογικών μέσων του άρθρου 161·

f) τον χρόνο διατήρησης των αναπαραγωγών·

g) την ανάγκη υπάρξεως αναλογίας, από οικονομικής απόψεως, μεταξύ του ύψους της αποζημίωσης που εφαρμόζεται ως προς τα διάφορα μηχανήματα ή συσκευές και της μέσης τιμής πωλήσεως στον τελικό καταναλωτή.»

15 Η παράγραφος 12, του άρθρου 25, του TRLPI αφορά τα πρόσωπα που βαρύνονται με την υποχρέωση καταβολής της αποζημίωσης και έχει ως εξής:

«Η υποχρέωση καταβολής της αποζημίωσης γεννάται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

a) Για τους κατασκευαστές, όταν αναπτύσσουν δραστηριότητα ως διανομείς, και για τα πρόσωπα που αγοράζουν τον εξοπλισμό, τις συσκευές και τους υλικούς φορείς εκτός Ισπανίας με σκοπό την εμπορική διάθεσή τους στην Ισπανία, κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο οφειλέτης μεταβιβάζει την κυριότητα ή, ενδεχομένως, κατά το χρονικό σημείο παραχωρήσεως της χρήσεως ή της καρπώσεως του ως άνω εξοπλισμού, συσκευών και υλικών φορέων.

b) Για τα πρόσωπα που αγοράζουν τον εξοπλισμό, τις συσκευές και τους υλικούς φορείς εκτός Ισπανίας με σκοπό τη χρήση τους στην Ισπανία, κατά το χρονικό σημείο της αγοράς τους.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

16 Η SGAE είναι ένας από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισεως δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που λειτουργούν στην Ισπανία.

17 Η Padawan εμπορεύεται CD-R, CD-RW, DVD-R και συσκευές MP3. Η SGAE ζήτησε από την Padawan να της καταβάλει το κατά το άρθρο 25 του TRLPI «τέλος ιδιωτικής αντιγραφής» για τα έτη από το 2002 έως το 2004. Η Padawan αρνήθηκε με την αιτιολογία ότι η επιβολή του ως άνω τέλους αδιακρίτως στα εν λόγω υποθέματα ψηφιακής εγγραφής και ανεξαρτήτως της χρήσεως για την οποία προορίζονται (ιδιωτική χρήση ή άλλη επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα), αντιβαίνει στην οδηγία 2001/29. Με απόφαση της 14ης Ιουνίου 2007, το Juzgado de lo Mercantil nº 4 de Barcelona δέχθηκε καθ' ολοκληρίαν την αξίωση της SGAE και υποχρέωσε την Padawan να καταβάλει το ποσό των 16 759.25 ευρώ, πλέον των νομίμων τόκων.

18 Η Padawan άσκησε έφεση κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

19 Κατόπιν διαβουλεύσεως με τους διαδίκους και με τον εισαγγελέα όσον αφορά το σκόπιμο της υποβολής αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, το Audiencia Provincial de Barcelona αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Συνεπάγεται ο όρος “δίκαιη αποζημίωση” του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29/EK εναρμόνιση, ανεξαρτήτως της δυνατότητας που αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη να επιλέγουν τα συστήματα εισπράξεως που θεωρούν κατάλληλα για να ενεργοποιήσουν το δικαίωμα στη “δίκαιη αποζημίωση” των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας οι οποίοι θίγονται από την εισαγωγή, στο δικαίωμα αναπαραγωγής, της εξαιρέσεως για την ιδιωτική αντιγραφή;

2) Πρέπει το χρησιμοποιούμενο από κάθε κράτος μέλος σύστημα για τον καθορισμό της δίκαιης αποζημίωσης, όποιο και αν είναι αυτό, να τηρεί τη δέουσα ισορροπία μεταξύ των ενδιαφερομένων, ήτοι, αφενός, των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που θίγονται από την εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής, ως δικαιούχων της εν λόγω αποζημίωσης, και, αφετέρου, των υποχρεούμενων αμέσως ή εμμέσως σε καταβολή της; Καθορίζεται η ισορροπία αυτή από τον δικαιολογητικό λόγο της δίκαιης αποζημίωσης, ο οποίος έγκειται στον μετριασμό της ζημίας που προκαλείται από την εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής;

3) Στις περιπτώσεις στις οποίες κράτος μέλος επιλέγει το σύστημα επιβολής φόρου ή τέλους στον εξοπλισμό, στις συσκευές και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής, *πρέπει η επιβάρυνση αυτή* (η δίκαιη αποζημίωση για ιδιωτική αντιγραφή) *να συνδέεται απαραίτητως*, σύμφωνα με τον σκοπό που

επιδιώκει το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29/EK και με το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή, *με την εικαζόμενη χρήση του εξοπλισμού και των υποθεμάτων αυτών για πράξεις* αναπαραγωγής που εμπίπτουν στην εξαίρεση περί *ιδιωτικής αντιγραφής*, με αποτέλεσμα η επιβολή της επιβαρύνσεως να δικαιολογείται στις περιπτώσεις στις οποίες εικάζεται ότι ο εξοπλισμός, οι συσκευές και τα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής προορίζονται για ιδιωτική αντιγραφή και να μη δικαιολογείται σε αντίθετη περίπτωση;

4) Σε περίπτωση που κράτος μέλος επιλέξει σύστημα "επιβολής τελών" λόγω ιδιωτικής αντιγραφής, είναι σύμφωνη προς την έννοια της "δίκαιης αποζημιώσεως" η επιβολή του τέλους αυτού αδιακρίτως σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες που προδήλως αγοράζουν τις συσκευές και τα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής για σκοπούς ξένους προς την ιδιωτική αντιγραφή;

5) Είναι αντίθετο προς την οδηγία 2001/29/EK το επιλεγέν από την Ισπανία σύστημα επιβολής τελών λόγω ιδιωτικής αντιγραφής σε όλον αδιακρίτως τον εξοπλισμό, τις συσκευές και τα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής, στο μέτρο που δεν υφίσταται επαρκής σύνδεσμος μεταξύ της δίκαιης αποζημιώσεως και του περιορισμού του δικαιώματος [αναπαραγωγής χάριν της] ιδιωτικής αντιγραφής που τη δικαιολογεί, καθώς το τέλος αυτό επιβάλλεται σε μεγάλο βαθμό σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συντρέχει ο περιορισμός δικαιωμάτων που δικαιολογεί τη χρηματική αποζημίωση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού

20 Πρώτον, το Centro Español de Derechos Reprográficos και η Ισπανική Κυβέρνηση προβάλλουν, κατ' ουσίαν, ότι η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως είναι αλυσιτελής για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης καθόσον η οδηγία 2001/29 δεν εφαρμόζεται *ratione temporis* στην εν λόγω διαφορά. Κατ' αυτούς, ειδικότερα, στην ως άνω διαφορά έχουν εφαρμογή οι εθνικές διατάξεις που προϋπήρχαν της ενάρξεως ισχύος των διατάξεων που μεταφέρουν την ως άνω οδηγία στην εσωτερική έννομη τάξη. Κατά συνέπεια, για την επίλυση της ως άνω διαφοράς δεν είναι απαραίτητη η ερμηνεία του όρου «δίκαιη αποζημίωση» του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας.

21 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των δικαστηρίων των κρατών μελών, όπως η συνεργασία αυτή προβλέπεται από το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, αποκλειστικώς αρμόδια να εκτιμούν, ενόψει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε υποθέσεως, αν η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι αναγκαία για να μπορέσουν να εκδώσουν τη δική τους απόφαση και αν τα ερωτήματα που υποβάλλουν στο Δικαστήριο ασκούν επιρροή στην έκβαση της εκκρεμούς ενώπιόν τους διαφοράς, είναι τα εθνικά δικαστήρια τα οποία έχουν επιληφθεί της διαφοράς και φέρουν την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που θα εκδώσουν. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο οφείλει, καταρχήν, να αποφανθεί (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2001, C-379/98, PreussenElektra, Συλλογή 2001, σ. I-2099, σκέψη 38· της 22ας Μαΐου 2003, C-18/01, Korhonen κ.λπ., Συλλογή 2003, σ. I-5321, σκέψη 19, και της 23ης Απριλίου 2009, C-261/07 και C-299/07, VTB-VAB και Galatea, Συλλογή 2009, σ. I-2949, σκέψη 32).

22 Αντιστρόφως, δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφαινεται, στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, επί της ερμηνείας των εθνικών διατάξεων ούτε να κρίνει αν η ερμηνεία τους από το αιτούν δικαστήριο είναι ορθή. Πράγματι, το Δικαστήριο οφείλει, στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των δικαστηρίων της Ένωσης και των εθνικών δικαστηρίων, να λαμβάνει υπόψη το πραγματικό και νομοθετικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται τα προδικαστικά ερωτήματα όπως ακριβώς εξειδικεύεται από την απόφαση περί παραπομπής (αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, C-482/01 και C-493/01, Ορφανόπουλος και Oliveri, Συλλογή 2004, σ. I-5257, σκέψη 42· της 4ης Δεκεμβρίου 2008, C-330/07, Jobra, Συλλογή 2008, σ. I-9099, σκέψη 17, και της 23ης Απριλίου 2009, Αγγελιδάκη κ.λπ., C-378/07 έως C-380/07, Συλλογή 2009, σ. I-3071, σκέψη 48).

23 Ως προς την υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση,

αφενός, ότι αφορά την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, ήτοι του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου όταν εξετάζει υπόθεση στο πλαίσιο μιας τέτοιας αιτήσεως και ότι, εξάλλου, ουδόλως αποκλείεται, εφόσον ληφθεί υπόψη η περίοδος για την οποία ζητείται το επίδικο στην κύρια δίκη τέλος και το γεγονός ότι κατά το άρθρο 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2001/29 η προθεσμία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο θα έληγε στις 22 Δεκεμβρίου 2002, να υποχρεωθεί το αιτούν δικαστήριο να συναγάγει τα συμπεράσματα της ερμηνείας την οποία ζήτησε, ιδίως λόγω της υποχρεώσεώς του για σύμφωνη προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνεία του εθνικού δικαίου (απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-106/89, *Marleasing*, Συλλογή 1990, σ. I-4135, σκέψη 8).

24 Αφετέρου, ο καθορισμός της εφαρμοστέας *ratione temporis* εθνικής νομοθεσίας αποτελεί ζήτημα ερμηνείας του εθνικού δικαίου το οποίο δεν εμπίπτει κατά συνέπεια στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου όταν εξετάζει υπόθεση στο πλαίσιο αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.

25 Εξ αυτού συνάγεται ότι η πρώτη αυτή ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

26 Δεύτερον, η SGAE υποστηρίζει ότι τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από το αιτούν δικαστήριο είναι απαράδεκτα καθόσον αφορούν περιπτώσεις που υπάγονται στο εσωτερικό δίκαιο και δεν έχουν εναρμονισθεί από την οδηγία 2001/29. Ειδικότερα, κατ' αυτήν, τα τεθέντα ερωτήματα ανάγονται κατά βάση σε παραμέτρους που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Σύμφωνα με τη SGAE, στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει το εθνικό δίκαιο.

27 Πρέπει πάντως να υπομνησθεί ότι το θέμα κατά πόσον τα ερωτήματα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο αφορούν ζήτημα ξένο προς το δίκαιο της Ένωσης, για τον λόγο ότι η οδηγία 2001/29 δεν προβλέπει συναφώς παρά μια ελάχιστη εναρμόνιση, άπτεται της ουσίας των ερωτημάτων που υπέβαλε το ως άνω δικαστήριο και όχι του παραδεκτού τους (βλ. απόφαση της 11ης Απριλίου 2000, C-51/96 και C-191/97, *Delière*, Συλλογή 2000, σ. I-2549, σκέψη 28). Ως εκ τούτου, η ένσταση της SGAE, που αντλείται από το ότι η ως άνω οδηγία δεν έχει εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης, δεν άπτεται του παραδεκτού της υποθέσεως, αλλά της ουσίας των εν λόγω ερωτημάτων (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, C-295/04 έως C-298/04, *Manfredi κ.λπ.*, Συλλογή 2006, σ. I-6619, σκέψη 30).

28 Δεδομένου ότι η δεύτερη αυτή ένσταση απαραδέκτου είναι απορριπτέα, από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επί του πρώτου ερωτήματος

29 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν η «δίκαιη αποζημίωση», κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, αποτελεί αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ενιαίο σε όλα τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως της ευχέρειας που τους παρέχεται για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του δικαιώματος στην ως άνω αποζημίωση.

30 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εισαγάγουν την εξαίρεση της αντιγραφής για ιδιωτική χρήση στο εσωτερικό τους δίκαιο υποχρεούνται να προβλέψουν την καταβολή «δίκαιης αποζημιώσεως» προς τους δικαιούχους.

31 Πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι ούτε το εν λόγω άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', ούτε κάποια άλλη διάταξη της οδηγίας 2001/29 περιέχει παραπομπή στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών σε ό,τι αφορά την έννοια του όρου «δίκαιη αποζημίωση».

32 Σε μια τέτοια περίπτωση, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από τις επιταγές τόσο της ενιαίας εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας προκύπτει ότι το γράμμα διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών

για τον προσδιορισμό της εννοίας και του περιεχομένου της πρέπει κανονικά να ερμηνεύεται, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο, με βάση το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 18ης Ιανουαρίου 1984, 327/82, Ekro, Συλλογή 1984, σ. 107, σκέψη 11· της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, C-287/98, Linster, Συλλογή 2000, σ. I-6917, σκέψη 43, και της 2ας Απριλίου 2009, C-523/07, A, Συλλογή 2009, σ. I-2805, σκέψη 34).

33 Από την ως άνω νομολογία προκύπτει ότι ο όρος «δίκαιη αποζημίωση», που περιλαμβάνεται σε διάταξη ανήκουσα σε οδηγία η οποία δεν περιέχει παραπομπή στην εθνική νομοθεσία, πρέπει να θεωρείται ως αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης και να ερμηνεύεται ενιαία εντός αυτής [βλ. κατ' αναλογία, για τον όρο «δίκαιη αμοιβή» του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (ΕΕ L 346, σ. 61), απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2003, C-245/00, SENA, Συλλογή 2003, σ. I-1251, σκέψη 24].

34 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από τον σκοπό της ρυθμίσεως στην οποία εντάσσεται η έννοια της δίκαιης αποζημιώσεως.

35 Πράγματι, ο σκοπός στον οποίο κατατείνει η οδηγία 2001/29, η οποία βασίζεται μεταξύ άλλων στο άρθρο 95 ΕΚ και η οποία αποβλέπει στην εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας και στην αποτροπή των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά λόγω των διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, C-479/04, Laserdisken, Συλλογή 2006, σ. I-8089, σκέψεις 26, 31 έως 34), συνεπάγεται την ανάπτυξη αυτοτελών εννοιών του δικαίου της Ένωσης. Η βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να επιτύχει την κατά το δυνατόν ενιαία ερμηνεία της οδηγίας 2001/29 αντικατοπτρίζεται μεταξύ άλλων στην τριακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη της, όπου τα κράτη μέλη καλούνται να εφαρμόσουν εναρμονισμένα τις εξαιρέσεις και τους περιορισμούς που αφορούν το δικαίωμα αναπαραγωγής προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

36 Έτσι, μολονότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα, βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, να κάνουν χρήση της ευχέρειας να εισαγάγουν εξαίρεση ιδιωτικής αντιγραφής από το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής του δημιουργού το οποίο καθιερώνει το δίκαιο της Ένωσης, εντούτοις τα κράτη μέλη εκείνα που κάνουν χρήση της ως άνω ευχέρειας οφείλουν να προβλέψουν την καταβολή δίκαιης αποζημιώσεως υπέρ των δημιουργών που θίγονται από την εφαρμογή της ως άνω εξαιρέσεως. Πάντως, ερμηνεία σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη που έχουν εισαγάγει την ίδια προβλεπόμενη από το δίκαιο της Ένωσης εξαίρεση, η οποία περιέχει, κατά την τριακοστή πέμπτη και την τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της ως άνω οδηγίας, ως βασικό στοιχείο τον όρο «δίκαιη αποζημίωση», είναι ελεύθερα να καθορίσουν τις παραμέτρους του κατά τρόπο ασυνεπή και μη εναρμονισμένο, ο οποίος μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το κράτος μέλος, θα ήταν αντίθετη προς τον σκοπό της εν λόγω οδηγίας, όπως αυτός υπομνήσθηκε στην προηγούμενη σκέψη.

37 Κατόπιν των ανωτέρω, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η «δίκαιη αποζημίωση» κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 είναι αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ενιαίο σε όλα τα κράτη μέλη που έχουν εισαγάγει εξαίρεση ιδιωτικής αντιγραφής, ανεξαρτήτως της ευχέρειας που τους παρέχεται να καθορίζουν, εντός των ορίων που επιβάλλονται από το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως από την ως άνω οδηγία, τη μορφή, τις λεπτομέρειες χρηματοδοτήσεως και εισπράξεως και το ύψος της ως άνω δίκαιης αποζημιώσεως.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

38 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν η

επιζητούμενη εξασφάλιση «δέουσας ισορροπίας» μεταξύ των ενδιαφερομένων σημαίνει ότι η δίκαιη αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται με βάση το κριτήριο της ζημίας που προξενείται στους δημιουργούς εξαιτίας της εισαγωγής της εξαιρέσεως περί ιδιωτικής αντιγραφής. Ερωτά επίσης ποιοι, εκτός από τους θιγόμενους δημιουργούς, αποτελούν τους ενδιαφερόμενους μεταξύ των οποίων πρέπει να ανευρεθεί η ως άνω «δέουσα ισορροπία».

39 Όσον αφορά, πρώτον, τη σημασία που έχει το κριτήριο της ζημίας του δημιουργού για τον υπολογισμό της δίκαιης αποζημιώσεως, όπως προκύπτει από την τριακοστή πέμπτη και την τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2001/29, σκοπός της ως άνω δίκαιης αποζημιώσεως είναι να παράσχει «επαρκή» επανόρθωση στους δημιουργούς για τη χρήση των προστατευόμενων έργων τους χωρίς την άδειά τους. Για τον καθορισμό του ύψους της ως άνω αποζημιώσεως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ως «πολύτιμο κριτήριο», η «πιθανή ζημία» του δημιουργού από την επίμαχη πράξη αναπαραγωγής, ενώ πάντως η «ασήμαντη» ζημία είναι πιθανό να μη γεννά υποχρέωση πληρωμής. Έτσι, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να περιλαμβάνει η εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής σύστημα «για την αποζημίωση των δικαιούχων».

40 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η πρόβλεψη και το ύψος της δίκαιης αποζημιώσεως τελούν σε συσχετισμό με τη ζημία η οποία απορρέει για τον δημιουργό από την αναπαραγωγή του προστατευόμενου έργου του που γίνεται χωρίς την άδειά του για ιδιωτική χρήση. Στο πλαίσιο αυτό, η δίκαιη αποζημίωση πρέπει να θεωρείται ως το αντιστάθμισμα της ζημίας του δημιουργού.

41 Εξάλλου, ο όρος «αποζημίωση» στην τριακοστή πέμπτη και στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2001/29 απηχεί τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να θεσπίσει ιδιαίτερο σύστημα αποζημιώσεως του οποίου η εφαρμογή ενεργοποιείται από την ύπαρξη ζημίας εις βάρος των δικαιούχων, η οποία ζημία δημιουργεί, καταρχήν, υποχρέωση «αποζημιώσεώς» τους.

42 Εξ αυτού συνάγεται ότι η δίκαιη αποζημίωση πρέπει οπωσδήποτε να υπολογίζεται επί τη βάση του κριτηρίου της ζημίας που προξενείται στους δημιουργούς των προστατευόμενων έργων με την εισαγωγή της εξαιρέσεως της ιδιωτικής αντιγραφής.

43 Δεύτερον, ως προς το ζήτημα των προσώπων τα οποία αφορά η «δέουσα ισορροπία», η τριακοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2001/29 προβλέπει ότι διατηρείται «ισορροπία» μεταξύ των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των δημιουργών, που έχουν αξίωση επί της δίκαιης αποζημιώσεως, αφενός, και των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων, αφετέρου.

44 Πάντως, η παραγωγή αντιγράφου από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί ως ιδιώτης πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη επιζήμια για τον δημιουργό του οικείου έργου.

45 Εξ αυτού συνάγεται ότι η ζημία στον αποκλειστικό κάτοχο του δικαιώματος αναπαραγωγής προξενείται από το πρόσωπο εκείνο το οποίο προβαίνει, για ιδιωτική του χρήση, σε τέτοια αναπαραγωγή προστατευόμενου έργου χωρίς να ζητήσει προηγουμένως την άδεια του εν λόγω δικαιούχου. Έτσι, το ως άνω πρόσωπο υποχρεούται καταρχήν να ανορθώσει τη ζημία που προξενεί η ως άνω αναπαραγωγή, χρηματοδοτώντας την αποζημίωση που θα καταβληθεί στον ως άνω δικαιούχο.

46 Πάντως, λαμβανομένων υπόψη των πρακτικών δυσχερειών προκειμένου να εντοπισθούν οι ιδιώτες χρήστες και να υποχρεωθούν να αποζημιώσουν τους δικαιούχους για τη ζημία που τους προκαλούν, και δεδομένου ότι η ζημία που μπορεί να απορρεύσει από κάθε ιδιωτική χρήση, θεωρούμενη χωριστά, είναι ενδεχομένως ασήμαντη και δεν γεννά έτσι υποχρέωση πληρωμής, όπως αναφέρεται στην τελευταία περίοδο της τριακοστής πέμπτης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας 2001/29, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημιώσεως «τέλος ιδιωτικής αντιγραφής» το οποίο δεν βαρύνει τους εν λόγω ιδιώτες, αλλά εκείνους οι οποίοι προβαίνουν σε διάθεση εξοπλισμού, συσκευών και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής και οι οποίοι κατά συνέπεια διαθέτουν από νομικής ή πραγματικής απόψεως τον ως άνω εξοπλισμό σε ιδιώτες ή παρέχουν σε αυτούς υπηρεσία αναπαραγωγής. Στο πλαίσιο του ως άνω συστήματος, η υποχρέωση

καταβολής του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής βαρύνει τα πρόσωπα που προβαίνουν στη διάθεση του εξοπλισμού αυτού.

47 Βεβαίως, σε ένα τέτοιο σύστημα, αντιθέτως προς ό,τι φαίνεται να επιτάσσει η τριακοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 2001/29, υπόχρεοι για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημιώσεως δεν είναι οι χρήστες προστατευόμενων αντικειμένων.

48 Πρέπει εντούτοις να επισημανθεί ότι, αφενός, η δραστηριότητα των υποχρέων της ως άνω χρηματοδοτήσεως, ήτοι η διάθεση στους ιδιώτες χρήστες εξοπλισμού, συσκευών και υποθεμάτων αναπαραγωγής, ή η υπηρεσία αναπαραγωγής την οποία παρέχουν, συνιστά την αναγκαία πραγματική προϋπόθεση ώστε τα φυσικά πρόσωπα να αποκτήσουν αντίγραφα για ιδιωτική χρήση. Αφετέρου, οι ως άνω υπόχρεοι ουδόλως εμποδίζονται να μετακυλίσουν το τέλος ιδιωτικής αντιγραφής στο αντίτιμο της διαθέσεως του εν λόγω εξοπλισμού, των συσκευών και των υποθεμάτων αναπαραγωγής ή στο αντίτιμο της παρασχεθείσας υπηρεσίας αναπαραγωγής. Έτσι, με το τέλος βαρύνεται τελικά ο ιδιώτης χρήστης που καταβάλλει το ως άνω αντίτιμο. Υπ' αυτές τις συνθήκες, ο ιδιώτης χρήστης προς τον οποίο διατίθεται ο εξοπλισμός, οι συσκευές και τα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής ή ο οποίος λαμβάνει υπηρεσία αναπαραγωγής πρέπει να θεωρείται, στην πραγματικότητα, ως ο «έμμεσος οφειλέτης» της δίκαιης αποζημιώσεως.

49 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι το εν λόγω σύστημα επιτρέπει στους οφειλέτες να μετακυλίσουν το κόστος του τέλους στους ιδιώτες χρήστες και, ως εκ τούτου, με το τέλος ιδιωτικής αντιγραφής βαρύνονται οι ιδιώτες χρήστες, πρέπει να θεωρηθεί σύμφωνο με τη «δέουσα ισορροπία» που πρέπει να εξασφαλισθεί μεταξύ των συμφερόντων των δημιουργών και των συμφερόντων των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων.

50 Κατόπιν των ανωτέρω, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 έχει την έννοια ότι η «δέουσα ισορροπία» που πρέπει να εξασφαλισθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων σημαίνει ότι η δίκαιη αποζημίωση υπολογίζεται υποχρεωτικά επί τη βάση του κριτηρίου της ζημίας που προξενείται στους δημιουργούς των προστατευόμενων έργων εξαιτίας της εισαγωγής της εξαιρέσεως της ιδιωτικής αντιγραφής. Είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις της ως άνω «δέουσας ισορροπίας» το να προβλεφθεί ότι τα πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε διάθεση εξοπλισμού, συσκευών καθώς και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής και τα οποία κατά συνέπεια διαθέτουν από νομικής ή πραγματικής απόψεως τον ως άνω εξοπλισμό σε ιδιώτες χρήστες ή παρέχουν σε αυτούς υπηρεσία αναπαραγωγής είναι υπόχρεοι για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημιώσεως, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν τη δυνατότητα να μετακυλίσουν την πραγματική επιβάρυνση από την ως άνω χρηματοδότηση στους ιδιώτες χρήστες.

Επί του τρίτου και του τετάρτου ερωτήματος

51 Με το τρίτο και το τέταρτο ερώτημα, που πρέπει να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29, υφίσταται αναγκαίος σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του τέλους που προορίζεται να χρηματοδοτήσει τη δίκαιη αποζημίωση σε εξοπλισμό, συσκευές καθώς και υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής και της τεκμαιρόμενης χρήσεως τούτων για ιδιωτική αναπαραγωγή. Ερωτά επίσης αν είναι σύμφωνη με την οδηγία 2001/29 η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, ιδίως στον εν λόγω εξοπλισμό, στις συσκευές και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής όταν προδήλως προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.

52 Επιβάλλεται εκ προοιμίου η διαπίστωση ότι σύστημα χρηματοδοτήσεως της δίκαιης αποζημιώσεως όπως το περιγραφέν στις σκέψεις 46 και 48 της παρούσας αποφάσεως συμβιβάζεται με τις επιταγές της «δέουσας ισορροπίας» μόνον αν ο επίμαχος εξοπλισμός, συσκευές και υποθέματα αναπαραγωγής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ιδιωτική αντιγραφή και, ως εκ τούτου, να προξενήσουν ζημία στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου. Υφίσταται επομένως, δεδομένων των απαιτήσεων αυτών, αναγκαίος σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής

στον εν λόγω εξοπλισμό, τις συσκευές και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής και της χρήσεως τούτων για ιδιωτική αναπαραγωγή.

53 Κατά συνέπεια, η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής σε όλους τους τύπους εξοπλισμού, συσκευών και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής, ακόμη και στην περίπτωση, στην οποία ρητώς αναφέρθηκε το αιτούν δικαστήριο, αγοράς τους από μη φυσικά πρόσωπα, για σκοπούς προδήλως ξένους προς την ιδιωτική αντιγραφή, δεν είναι σύμφωνη προς το άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 2001/29.

54 Αντιστρόφως, αφ' ης στιγμής ο επίμαχος εξοπλισμός διατέθηκε στα φυσικά πρόσωπα για ιδιωτικούς σκοπούς, δεν χρειάζεται να αποδειχθεί ότι τα πρόσωπα αυτά όντως παρήγαγαν με αυτόν ιδιωτικά αντίγραφα και προξένησαν έτσι όντως ζημία στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου.

55 Πράγματι, καλώς τεκμαίρεται ότι τα ως άνω φυσικά πρόσωπα επωφελούνται πλήρως από τη θέση του εξοπλισμού στη διάθεσή τους, λογίζεται δηλαδή ότι κάνουν χρήση όλων των σχετικών με τον εν λόγω εξοπλισμό λειτουργιών, περιλαμβανομένης της λειτουργίας της αναπαραγωγής.

56 Εξ αυτού συνάγεται ότι απλώς και μόνο η ικανότητα του ως άνω εξοπλισμού ή των ως άνω συσκευών να παράγουν αντίγραφα αρκεί για να δικαιολογήσει την επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω εξοπλισμός ή συσκευές έχουν διατεθεί στα φυσικά πρόσωπα υπό την ιδιότητά τους ως ιδιωτών χρηστών.

57 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το γράμμα της τριακοστής πέμπτης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας 2001/29. Πράγματι, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη αναφέρεται, ως πολύτιμο κριτήριο για τον καθορισμό του ύψους της δίκαιης αποζημιώσεως, όχι απλώς η «ζημία» καθαυτή, αλλά η «πιθανή» ζημία. Ο «πιθανός» χαρακτήρας της ζημίας που προξενείται στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου έγκειται στην εκπλήρωση της αναγκαίας προϋποθέσεως που είναι η διάθεση σε φυσικό πρόσωπο εξοπλισμού ή συσκευών που παρέχουν τη δυνατότητα παραγωγής αντιγράφων, χωρίς να πρέπει υποχρεωτικά να επακολουθήσει πράγματι παραγωγή ιδιωτικών αντιγράφων.

58 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, από την άποψη του δικαιώματος του δημιουργού, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη απλώς η δυνατότητα του τελικού χρήστη, δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση των πελατών ξενοδοχειακού συγκροτήματος, να παρακολουθήσει τα μεταδιδόμενα έργα μέσω συσκευών τηλεοράσεως και τηλεοπτικού σήματος που τίθενται στη διάθεσή του από το εν λόγω συγκρότημα, και όχι η πραγματική πρόσβαση των εν λόγω πελατών στα ως άνω έργα (απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2006, C-306/05, SGAE, Συλλογή 2006, σ. I-11519, σκέψεις 43 και 44).

59 Κατόπιν των ανωτέρω, στο τρίτο και στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 έχει την έννοια ότι είναι απαραίτητος ο σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του τέλους που προορίζεται να χρηματοδοτήσει τη δίκαιη αποζημίωση στον εξοπλισμό, στις συσκευές καθώς και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής και της τεκμαιρόμενης χρήσεως τούτων για ιδιωτική αναπαραγωγή. Συνεπώς, δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία 2001/29 η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, ιδίως σε εξοπλισμό, συσκευές καθώς και υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής που δεν διατίθενται σε ιδιώτες χρήστες και προδήλως προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.

Επί του πέμπτου ερωτήματος

60 Με το πέμπτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν είναι σύμφωνο με την οδηγία 2001/29 το σύστημα που έχει θεσπίσει το Βασίλειο της Ισπανίας, το οποίο συνίσταται στην επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής σε όλους αδιακρίτως τους τύπους εξοπλισμού, συσκευών και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής, ανεξαρτήτως της χρήσεώς τους.

61 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, εκτός της περιπτώσεως της προσφυγής περί διαπιστώσεως της υπάρξεως παραβάσεως, δεν είναι έργο του Δικαστηρίου να αποφαινεται περί της συμφωνίας εθνικής διατάξεως προς το δίκαιο της Ένωσης. Η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στα εθνικά δικαστήρια, τα

οποία την ασκούν αφού, ενδεχομένως, το Δικαστήριο τους παράσχει, κατόπιν υποβολής προδικαστικού ερωτήματος, τις αναγκαίες διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο και την ερμηνεία του ως άνω δικαίου (βλ. απόφαση της 22ας Μαρτίου 1990, C-347/87, Triveneta Zuccheri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-1083, σκέψη 16).

62 Εναπόκειται επομένως στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις που δόθηκαν στα πρώτα τέσσερα ερωτήματα, τη συμβατότητα του ισπανικού συστήματος περί τέλους ιδιωτικής αντιγραφής με την οδηγία 2001/29.

63 Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο δεν πρέπει να απαντήσει στο πέμπτο αυτό ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

64 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

1) Η «δίκαιη αποζημίωση» κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, είναι αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ενιαίο σε όλα τα κράτη μέλη που έχουν εισαγάγει εξαίρεση ιδιωτικής αντιγραφής, ανεξαρτήτως της ευχέρειας που τους παρέχεται να καθορίζουν, εντός των ορίων που επιβάλλονται από το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως από την ως άνω οδηγία, τη μορφή, τις λεπτομέρειες χρηματοδότησεως και εισπράξεως και το ύψος της ως άνω δίκαιης αποζημιώσεως.

2) Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 έχει την έννοια ότι η «δέουσα ισορροπία» που πρέπει να εξασφαλισθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων σημαίνει ότι η δίκαιη αποζημίωση υπολογίζεται υποχρεωτικά επί τη βάση του κριτηρίου της ζημίας που προξενείται στους δημιουργούς των προστατευόμενων έργων εξαιτίας της εισαγωγής της εξαιρέσεως της ιδιωτικής αντιγραφής. Είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις της ως άνω «δέουσας ισορροπίας» το να προβλεφθεί ότι τα πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε διάθεση εξοπλισμού, συσκευών καθώς και υποθεμάτων ψηφιακής αναπαραγωγής και τα οποία κατά συνέπεια διαθέτουν από νομικής ή πραγματικής απόψεως τον ως άνω εξοπλισμό σε ιδιώτες χρήστες ή παρέχουν σε αυτούς υπηρεσία αναπαραγωγής είναι υπόχρεοι για τη χρηματοδότηση της δίκαιης αποζημιώσεως, εφόσον τα πρόσωπα αυτά έχουν τη δυνατότητα να μετακυλίσουν την πραγματική επιβάρυνση από την ως άνω χρηματοδότηση στους ιδιώτες χρήστες.

3) Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 έχει την έννοια ότι είναι απαραίτητος ο σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του τέλους που προορίζεται να χρηματοδοτήσει τη δίκαιη αποζημίωση στον εξοπλισμό, στις συσκευές καθώς και στα υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής και της τεκμαιρόμενης χρήσεως τούτων για ιδιωτική αναπαραγωγή. Συνεπώς, δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία 2001/29 η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, ιδίως σε εξοπλισμό, συσκευές καθώς και υποθέματα ψηφιακής αναπαραγωγής που δεν διατίθενται σε ιδιώτες χρήστες και προδήλως προορίζονται για χρήσεις άλλες από την παραγωγή αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.

(υπογραφές)